

Вынікі красавіковага Аб'яднанага Пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б)

Красавіковы Аб'яднаны Пленум ЦК і ЦКК УсеКП(б) азначае сабой значны пералом у працы нашай партыі. Апазыцыя ліквідавана канчаткова. Яна зруйнавана, пастаўлена па-за партыяй, а мізэрныя рэшткі яе зблэкаваліся з меншавікамі і сталі адкрыта на антысавецкі шлях. Становішча, якое цяпер стварылася ў нашай партыі, дае магчымасьць перайсці ў значна большай меры ад агульнага кіраўніцтва да канкрэтнага кіраўніцтва, ад абгаварэння агульна-палітычнай лініі партыі і перспектыву развіцця нашай краіны да практычнага кіраўніцтва штодзённай працай па сацыялістычнаму будаўніцтву і правярцы працы партыі, прафсаюзаў, Саветаў. Пад гэтым знакам праходзіла наша партыйная работа ўжо ў працягу ўсяго перыяду пасля XV зезду УсеКП(б). Пад гэтым знакам адбываўся і красавіковы Пленум ЦК і ЦКК.

Заданнем Пленуму было падумаваць вынікі працы партыі ў сувязі з кампаніяй па збожжазагатоўкам і апазіцыя клясавыя змены, якія ў выніку гэтай кампаніі адбыліся ў суадносінах паміж асобнымі групамі сялянства. Задачай Пленуму было таксама аданіць палітычнае значэнне Шахцінскае справы і зрабіць вывады з прапановы, якія маглі-б палепшыць нашу партыйную, прафсаюзную, саведкую, гаспадарчую працу, каб шкодлівая работа стала немагчымай у будучым. Задачай Пленуму было палепшыць метады кіраўніцтва гаспадарчым жыццём, каб наблізіць да гэтага кіраўніцтва шырокія рабочыя масы.

Мэтадам для вырашэння гэтых задач было: выяўленне клясавай прыроды падзей апошніх месяцаў і жорсткая таварыская самакрытыка.

Аб збожжазагатоўках

Чым былі выкліканы затrudнены з збожжазагатоўкамі?

Прычынамі затrudненняў у збожжазагатоўках былі наступныя:

парушэнне рыначнае роўнавагі ў краіне—пры чым абвастраньне дыспрапорцыі ў рыначных адносінах паміж горадам і вёскай тлумачыцца большай прыбытковасьцю сялянскае гаспадаркі, у аслабіласці яе кулацкіх пластоў і немагчымасьцю з боку прамысловасці паставіць к пачатку збожжазагатоўчай кампаніі такую колькасць прамысловых тавараў, каб поўнасьцю здаволіць узросшы попыт вёскі. Таварная маса значна павялічылася, але дзякуючы праведзенаму зніжэнню цен яе грашовае выражэнне аказалася ня больш, чым грашовае выражэнне таварнай масы ў папярэднім годзе;

паніжэнне стымулу да рэалізацыі заможнымі пластамі вёскі лішкаў збожжжа дзякуючы таму, што ў сялянскай гаспадарцы павялічылася ўдзельная вага тэхнічных культур, жывёлагадоўлі, павялічы-

ліся зароботкі ад будаўніцтва, адходных промыслаў і г. д., дзякуючы чаму сялянства магло здаволіць свае патрэбы ў грошах, не выпускаючы на рынак збожжа;

уплыў кулацтва, які павялічыўся на рыначную кан'юнктуру; кулацтва, як супраціўнік нашае сыстэмы манополіі замежнага гандлю і сацыялістычнай эканомікі, выступіла з адкрытым сабатажам мерапрыемстваў савецкае ўлады;

шэраг буйнейшых арганізацыйных недахопаў у гандлёва-загатоўчым апарате і невыстарчальная ўвага партыйных арганізацый у першы перыяд працы па збожжазагатоўкам да ходу збожжазагатоўчай кампаніі.

Усе гэтыя акалічнасці стварылі такое становішча, што ў працягу асенніх месяцаў збожжазагатоўкі, у параўнаньні з папярэднімі гадамі, значна паменшыліся, у вёсцы аказаліся вялікія лішкі збожжа, што ўплывала на рыначную кан'юнктуру і вартасць чырвонца, а буйнейшыя прамысловыя гарады стаялі перад непасрэднай пагрозай голаду. Працяг і надалей такога становішча прывёў-бы да агульна-гаспадарчага крызісу і да буйных палітычных цяжкасцей.

Камуністычная партыя павінна была ўжыць такія арганізацыйныя меры, якія далі-б мажлівасць дабіцца рашучага пералому ў збожжазагатоўках і ўхіліцца ператварэння крызісу збожжазаготовак у агульна-гаспадарчы крызіс у краіне. Для гэтае мэты Цэнтральны Камітэт прапанаваў усім партыйным арганізацыям згрупаваць усю сваю ўвагу на вырашэнні гэтай асноўнай і важнейшай для данага перыяду задачы; мабілізавалі ўсе свае сілы на збожжазагатоўкі і стварылі неабходны арганізацыйны пералом.

У мэтах аднаўлення рыначнае роўнавагі неабходна было кінуць усе наяўныя запасы тавараў у вёску, арганізаваць так размеркаванне, каб тавары перш за ўсё папаілі ў хлебныя раёны і выклікалі выхад збожжа на рынак. У той жа самы час неабходна было ўзмацніць вытворчасць тавараў шырокага спажывання, асабліва вырабаў тэкстыльнай прамысловасці, і вываз на рынак маючыхся на складах вырабаў металёпрамысловасці, патрэбных для шырокіх мас сялянства. Адначасова неабходна было ўжыць шэраг мер, каб вывесці з звароту атрыманых лішкі грашовых сродкаў, якія маюцца ў вёсцы, якім не процістаяць таварная маса, для таго, каб ухіліць затrudненні фінансавага парадку. Вырашэнне ўсіх гэтых задач у значнай меры палепшыла рыначную кан'юнктуру і павялічыла стымул да вывазу на рынак лішкаў збожжа.

У мэтах ухілення сабатажу з боку кулака савецкай уладзе неабходна было ўзмацніць фінансавы націск на кулака і змусіць яго мерамі эканамічнымі і адміністрацыйнымі, пайсці на продаж сваіх запасаў збожжа. Гэтым шляхам было ліквідавана супраціўленне кулака і знішчаны яго ўплыў на астатнія пласты вёскі.

Найбольшае палітычнае значэнне мае вырашэнне апошняй задачы, як задачы клясавай. Наша партыя зьяўляецца партыяй пралетарыяту і вясковай беднаты, якія знаходзяцца ў трывалым саюзе з сярэднім сялянствам. Кулак зьяўляецца і зьяўляўся нашым клясамым ворагам, перашкаджаючым уцягненню шырокіх мас сялянства ў рэчышча сацыялістычнага будаўніцтва. Партыя павінна была скарыстаць з становішча, якое стварылася для таго, каб разьбіць кулака і стварыць больш спрыяючыя ўмовы для выканання сваіх асноўных палітычных задач.

Для таго, каб ударыць па кулаку, неабходна было мець шэраг папярэдніх умоў. Асноўным у іх зьяўляецца наступнае:

неабходна было дасягнуць хоць-бы даваеннага ўзроўню засеўнай плошчы і даваеннай прадукцыі сельскае гаспадаркі, каб шляхам удару па заможных пластох вёскі не затрымаць далейшага ўздыму вытворчых сіл вёскі, не паставіць краіну ў цяжкое эканамічнае становішча;

неабходна было ў рэчаістасці ажыццёвіць пастанову XIV канфэрэнцыі УсеКП(б) у дачыненні вёскі, развязаць усе сілы вёскі, арганізаваць вясковую беднату і ўмацаваць саюз з сярадняком. Толькі пры гэтых умовах удар па кулаку мог не адбіцца на трываласці саюзу рабочае клясы і вясковай беднаты з сярадняком;

неабходна было выбраць гэтакі момант, калі найбольш востра за ўсё інтарэсы кулакоў, маючых буйныя запасы лішкаў збожжа, суткнуліся з інтарэсамі шырокіх мас рабочае клясы і вясковай беднаты, стаячых перад пагрозай голаду;

неабходна было мець поўнае адзінства ў шэрагах нашае партыі, каб гарантаваць магчымасць манэўравання і правільнага правядзення гэтых задач.

Усе гэтыя ўмовы ў асноўным былі ў наяўнасці пасля XV з'езду, пагэтану партыя, не баючыся сур'ёзных затrudненняў, магла рашуча і цвёрда выступіць супроць кулака.

Вынік загатоўак збожжа паказвае, што партыі ўдалося пастаўлена перад сабой задачы вырашыць цалкам паспяхова:

супраціўленне кулака зломлена, ён разбіты і асеў. Яго ўплыў на сярадняка і бедняка значна зменшыўся. Уплыў гарадскога пралетарыяту і камуністычнай партыі ў вёсцы павялічыўся;

блэк пралетарыяту і вясковай беднаты з сярадняком ня толькі не разбураны, але ўмацоўваецца. Сярадняк бачыць, што ён можа з поспехам весці сваю гаспадарку, не баючыся ніякіх прасьледванняў, а, наадварот, карыстаючыся дзяржаўнымі крэдытамі і дапамогаю толькі пры ўмове, калі ён пойдзе ў саюзе з беднатай і гарадзкім пралетарыятам;

забяспечана забяспячэнне гарадоў хлебам на ўвесь вясенні і летні перыяд, і пры ўмове, што збожжазагатоўчая кампанія ня будзе спынена на сучасных дасягненнях, забяспечана поўнае і бесперабойнае забяспячэнне хлебам да новага ўраджая;

ухілена мажлівасць ператварэння крызісу збожжазагатоўак у агульна-эканамічны крызіс, ухілена мажлівасць змяншэння вартасці чырвонца, створаны ўмовы для паспяховага заканчэння гэтага гаспадарчага году;

створаны ўмовы, пры якіх засеўная плошча ў выніку праведзенай кампаніі ня зменшыцца;

створаны ўмовы, пры якіх збожжазагатоўчая кампанія будучага году будзе праходзіць больш нармальна.

Зразумела, пры правядзенні кампаніі былі адміністрацыйныя скажэнні і перагібы. Партыя іх асудзіла. Але партыя можа сказаць аднак—*эканамічных перагібаў ня было*. Простым паказьнікам гэтага зьяўляецца тая акалічнасць, што страхавыя і гандлёвыя запасы збожжа, якія засталіся ў сялян за гэты год, павялічыліся з 423 да 720 мільёнаў пудоў.

Шахцінская справа

Агульнае становішча ў Донбасе ў сучасны момант характарызуе тое, што Донбас адноўлены, прадукцыя ўзрасла вышэй даваеннай, пушчаны ў ход шэраг новых шахт, яшчэ пачата будова новых шахт, пераабсталяваны старыя. Тое, што раскрыта змова арганізацыі, якая

ставіла сабе на мэце перашкаджаць будаўніцтву, паказвае толькі тое, што пры іншых умовах гэтыя-ж дасягненні маглі-б мець месца пры значна меншай затраце энэргіі і сродкаў з боку савецкае дзяржавы. Але сама наяўнасць гэтых дасягненняў наўпрэкі працы арганізацыі шкоднікаў паказваюць, што пралетарыят мае такія запасы энэргіі, творчым дасягненням якіх ня можа перашкодзіць ніякая шкодніцкая работа.

Шкодніцкія арганізацыі стварыліся год 6 таму назад, адразу пасля выгнаньня белагвардзейцаў. У першы пэрыяд сваёй працы яна ставіла сваёй задачай захаваньне шахт для былых уласнікаў. Калі-ж стала ясна, што мажлівасьць звароту былых уласнікаў ня так блізкая, шкоднікі перайшлі да сабатажу нашага будаўніцтва. Задачай іх было накіраваць працу савецкіх арганізацый так, каб яна дала найменшы вытворчы эфэкт пры найбольшых укладваньнях. Укладваньні павінны былі быць накіраваны так, каб вытворчы эфэкт ад іх атрымоўваўся не адразу, а толькі праз шэраг год. Закладка новых шахт павінна была быць арганізавана так, каб найбольш магутныя пласты заставаліся не распрацаванымі і захаваліся-б для былых уласнікаў. З 1927 году пачаўся трэці этап працы шкоднікаў, калі іх праца атрымала поўную ўвязку з плянамі інтэрвэнцыі СССР. Дзеля таго, што вугаль зьяўляецца асновай усяе гаспадаркі і ў першую чаргу транспарту, цяжкай індустрыі і хэмічнай прамысловасьці, дык імі па сутнасьці справы ставілася пытаньне аб зрыве ўсяе нашае прамысловасьці падчас інтэрвэнцыі. Было дадзена заданьне на мясцох адшукваць мажлівасьць шкодніцтва ў сэнсе вывядзеньня з дзеяньня асноўных устаноў, кацельных турбін, так, каб безадкладна зьменшыць тэмп дабычы і тым самым выклікаць крызіс ва ўсёй гаспадарцы. Шкоды, якія рабіліся капальням, павінны былі быць такімі, каб пасля, усё-ткі, іх можна было аднавіць. Капальні не павінны былі быць разбураны канчаткова. Шкоднікі павінны былі раптоўна і значна зьменшыць працаздольнасьць краіны, але ў той-жа час весць сваю работу так, каб пры пераходзе капальняў зноў да белых, захаваць іх ад магчымага зруйнаваньня такім чынам, каб капальні ня зусім былі зруйнаваны, каб пры прыходзе белых іх старыя гаспадары не засталіся каля разьбітага карыта.

Карэньні шахцінскае справы ляжаць у тэй клясавай абстаноўцы, якую мы ў сучасны момант маем у краіне:

у краіне засталіся значныя кадры былых прадпрыемнікаў і спэцыялістых, якія самым цесным чынам зьвязаны з імі і якія ў моц свае клясавае прыроды ня могуць ня весць барацьбы супроць савецкае дзяржавы і сацыялістычнага будаўніцтва;

замежны капітал адшуквае ўсе шляхі, каб зьвязацца з гэтымі кадрамі расійскае буржуазіі і выкарыстаць іх у сваіх інтарэсах.

Калі простая наяўнасць афіцэрскіх кадраў варожае клясы не стварае яшчэ інтэрвэнцыі, то змыканьне гэтых кадраў з замежным капіталам стварае ўсе неабходныя ўмовы для інтэрвэнцыі. *Стварэньне шкодніцкіх арганізацый у Донбасе трэба разглядаць, як першую спробу інтэрвэнцыі замежнага капіталу на эканамічным грунце пад час Нэп'у.*